

Fornyings- og administrasjonsdepartementet
Katarina de Brisis
Postboks 8004 Dep.
0030 Oslo

Vår saksbehandler
Jens Iver Gjerlaug
Tlf. 22 97 13 43
jig@gs1.no

Vår dato
2008-09-24
Deres dato
2008-06-26

Vår referanse
Deres referanse
2007/1623-KDB

Svar på høring – Forslag om innføring av obligatorisk elektronisk faktura i staten

Det vises til Fornyings- og administrasjonsdepartementets (FAD) brev av 26.6.2008 vedrørende høring om forslag om innføring av elektronisk faktura innen det offentlige, og fra næringslivet til det offentlige.

Et utvalg bestående av kjeder og leverandører fra dagligvarebransjen er positive til FADs initiativ for økt bruk av elektroniske meldinger. Med dette i mente, ønsker vi å gi innspill til høringsprosessen.

Strategisk utvalg for elektronisk forretningsdrift i dagligvarebransjen hørings svar omfatter

- Status for elektronisk forretningsdrift i dagligvarebransjen.
- Generelle kommentarer til rapporten.
- Punktvisse kommentarer til problemstillinger skissert.

Status i dagligvarebransjen

Dagligvarebransjen (omsetning på minst 117 milliarder) har 15 års erfaring med elektronisk forretningsdrift, og det utveksles ca. 20 000 000 elektroniske meldinger årlig mellom leverandører, kjeder, butikker, transportører, ol. I hovedsak er dette elektroniske meldinger for dokumenter som ordre, ordrebekreftelse, pakkseddel, faktura, priskatalog og transportbestilling.

Strategisk utvalg for elektronisk forretningsdrift i dagligvarebransjen (administrert av GS1 Norway) møtes jevnlig til fellesmøter med fokus på økt benyttelse av elektronisk

Haslevangen 15
Postboks 454 Økern, 0513 Oslo
T +47 22 97 13 20
F +47 22 97 13 48
E firmapost@gs1.no
Bankgiro 8101.05.44556
Prg.nr. 971285850

www.gs1.no

forretningsdrift. Dette forumet blir utelukkende arrangert med det mål å komme frem til løsninger som skal effektivisere verdikjeden til et produkt fra produsent til sluttkunde ved hjelp av GS1s globale standarder. En av tankene bak elektronisk forretningsdrift er at det bla. skal resultere i besparelser i forhold til miljø, ressursbruk, ledetid og feilsituasjoner. Fokus på dette er det få bransjer i Norge, om noen, som har kommet lenger med enn dagligvarebransjen. Bransjen har bestrebet seg på å få på plass flest mulig automatiserte prosesser. På denne måten kan man unngå manuelt arbeid utenom selve produktets verdikjede.

Tradisjonelt har EDIFACT vært formatet som har dominert i dagligvarebransjen, ved den norske tilpasningen av EANCOM (internasjonalt subset av EDIFACT) ved navn DEDIP2 (*Dagligvarebransjens EDI Prosjekt 2*). I 2005 ble det også utviklet en komplementær XML versjon, og fakturaen her dannet grunnlaget for arbeidet med e2b-fakturaen.

Generelle kommentarer til rapporten

Kap 1.2 nevner at noen større aktører i næringslivet benytter EDIFACT-format, mens XML benyttes i liten grad. Dagligvarebransjen oppfordrer til bruk av elektroniske meldinger, inkludert faktura. Inntil for to år siden fantes det ikke noe alternativ til DEDIP2-standard, som er et norsk subset av EDIFACT. Vi har ingen eksakte tall på størrelsesforholdet mellom bruken av EDIFACT og XML, men EDIFACT er på ingen måte ”ute”, slik det beskrives i kap 9.1. Faktisk er det aktører i dagligvarebransjen som implementerer EDIFACT. Grunnet den sterke forankringen av EDIFACT i bransjen, vil man nok se dette i bruk i overskuelig fremtid, og etter hvert i større grad kombinert med bruk av XML.

Rapporten tar for seg kun faktura, men vi ønsker at det settes fokus på det faktum at en faktura er et dokument som representerer et av de siste ledd i en handel. Målet for det offentlige må være at flere handelsmeldinger (ordre, pakkseddel, etc.) implementeres på sikt, handelsmeldinger som også gagnar flere aktører enn bare mottaker – som jo i hovedsak er tilfellet med faktura (noe rapporten fra FAD også nevner). Med dette som utgangspunkt bør om mulig en slik utredning ta hensyn til erfaringer fra elektronisk forretningsdrift i dagligvarebransjen.

En av dagligvarebransjens suksesskriterier har vært fokus på en global standard med absolutte krav til at identifisering av varer, aktører, forsendelser og lokasjoner skal brukes i alle elektroniske meldinger. Fordelen med å benytte seg av felles kjente identifikasjonsstandarder er bl.a. at man sikrer konsistente data og unik identifikasjon, uten rom for feiltolkning. Når det gjelder faktura, anbefaler vi krav om bruk av GS1s standard GLN (Global Location Number), referert til som EAN-nummer i kap. 6.2, da organisasjonsnummer ikke er tilfredsstillende detaljert og heller ikke en globalt unik identifikasjon. Les mer om GLN i tilhørende vedlegg. Videre anbefaler vi GTIN (Global Trade Item Number) på varer og SSCC (Serial Shipping Container Code) som forsendelsesidentifisering. Dagligvarebransjen har utelukkende benyttet seg av GS1s identifikasjonsstandarder for lokasjoner (både juridiske og geografiske), produkter og kolloididentifikasjon. Det er allerede 40.000 GLN nummer registrert i en felles norsk database. Standardene er internasjonale og blir benyttet i alle GS1 sine 108 medlemsland.

Dette er, slik vi ser det, viktige avklaringer som må tas i samme fora som valg av meldingsstandard. Ikke minst er det viktig for å unngå at det legges føringer som blir til hinder for videre utvikling av elektronisk forretningsdrift både i det offentlige, og mellom næringslivet og det offentlig. Vi finner det noe merkelig at dette ikke er nevnt i rapporten,

Vår dato
2008-09-24

Vår referanse

annet enn som et suksesskriterium fra Danmark, men antar det er tenkt beskrevet i en senere fase.

Kap 8.2 beskriver statens rolle som lokomotiv og veiviser når det gjelder innføring av elektronisk faktura. Etter vårt syn er elektronisk faktura allerede er godt kjent og implementert både i dagligvarebransjen og andre bransjer, men ser poenget at videre utbredelse kan skje enten ved hjelp av krav fra store aktører i næringslivet eller offentlig sektor.

Punktvisе synspunkter på problemstillingene

Valg av en felles statlig standard for e-faktura – hvilke hensyn bør veie tyngst, og er det foreslåtte valget i tråd med høringsinstansenes ønsker mht. egen utvikling og utviklingen internasjonalt?

Det er fornuftig å velge én standard i/mot offentlig sektor, men det må tas i betraktning at det allerede eksisterer flere standarder som benyttes i Norge, og at flere av disse vil eksistere i overskuelig fremtid. At GS1s meldingsstandarder, for blant annet faktura, benyttes i 56 land, er ikke nevnt i rapporten.

Den rimeligste løsningen for dagligvarebransjen vil derfor være at offentlig sektor aksepterer GS1 sin meldingsstandard.

Skal den valgte standarden kun gjelde for staten eller skal den gjelde for hele offentlig sektor (inkludert kommunene)? Hva er en hensiktsmessig forankring av en slik obligatorisk standard i så fall?

For at det skal bli enklest mulig å ta i bruk elektronisk faktura (og elektronisk forretningsdrift) mellom det offentlige og næringslivet, er det viktig at stat og kommune opptreer enhetlig ovenfor sine leverandører.

Er det tilstrekkelig å pålegge staten å legge til rette for mottak av elektronisk faktura for å oppnå beregnede gevinster eller må et mer forpliktende krav legges på bedrifter også?

Vi har tro på at et krav om å sende elektronisk faktura til offentlig sektor er veien å gå.

Er de tidsfrister som gruppen opererer med i sitt forslag fornuftige / realistiske i forhold til å gjennomføre strategien? Om ikke, hvilken tidshorisont bør gjelde for de ulike tiltakene? Hvorfor?

Sett fra dagligvarebransjens ståsted er tidsfristene overkommelige.

Er valg av støttevirkemidler (kravspesifikasjoner, rammeavtaler, fakturaportal mv.) fornuftig og dekkende? Finnes det alternative virkemidler som vil kunne bidra til en bedre gjennomføring av den foreslåtte strategi?

Det er fornuftig med fakturaportal for små aktører. Videre har vi tro på at man kommer raskere til målet ved å støtte godt innarbeidede standarder i en overgangsperiode.

Hvilke utfordringer evt. gjennomføring av den foreslåtte strategien vil skape for:

- statlige virksomheter, inklusive helseforetakene
- næringslivet?

Vår dato
2008-09-24

Vår referanse

Dagligvarebransjen har lang erfaring med elektronisk foretningsdrift. Man er positiv til innføring av elektronisk faktura for næringslivet til offentlig sektor, men ber om at det tas hensyn til at det i denne bransjen er benyttet elektronisk fakturering i mange år, med godt etablerte standarder. Det foreslås at staten (det minste i en overgangsperiode) aksepterer anvendte standarder som e2b og dedip2.

Med hilsen

Strategisk utvalg for elektronisk forretningsdrift i dagligvarebransjen.

NorgesGruppen, ICA, REMA, COOP, Reitan Servicehandel, Nortura, Lilleborg, Mills, Rieberson og GS1.

Vedlegg til høring:

Hva er GLN?

Global Location Number (GLN) er en global identifikasjonsstandard utviklet og implementert av den globale standardiseringsorganisasjon GS1 (se www.gs1.org). GLN anvendes for å identifisere entydig juridiske enheter og fysiske lokasjoner blant annet i forbindelse med elektroniske meldinger som ordre, ordrebekreftelse, faktura og pakkseddel. I meldingene identifiserer GLN de involverte aktører og deres roller som avsender, mottaker, kjøper, selger, bestiller, fakturamottaker, leveringssted etc. GLN brukes også aktivt på en rekke andre områder som for eksempel innen elektroniske innkjøpsportaler, bonus- og avregningssystemer og sporbarhet.

Utbredelse

I Norge er bruken av GLN obligatorisk i elektronisk forretningsdrift i dagligvarebransjen. Her er GLN involvert i mer enn 20 millioner forretningstransaksjoner årlig. I tillegg er GLN tatt i bruk i kraftbransjen og i en rekke større kommuner, som for eksempel Fredrikstad Kommune og Trondheim Kommune. Flere andre kommuner og deler av helsesektoren vurderer å ta i bruk GLN-standarden. I forbindelse med det offentlige innkjøpsportalen ehandel.no undersøker man mulighetene for å vedta GLN som obligatorisk i forbindelse med bestillinger.

I Danmark har GLN blitt en obligatorisk del av den danske statens eFaktura-initiativ, og alle offentlige institusjoner og deres leverandører ble pålagt å bruke GLN allerede fra 1. februar 2005. Den danske staten har estimert en økonomisk gevinst på 120 millioner euro per år ved å gjøre GLN obligatorisk.

Ansvar for å tildele og administrere GLN i Norge ligger hos GS1 Norway. GS1 Norway har utarbeidet IT-løsninger og konsepter til dette formål.

For mer informasjon, se www.gs1.no/gln